

Més entranyable, el Quartier Latin, barri dels estudiants, prop de La Sorbonne, on es concentren un bon nombre d'antiquaris, exposicions de pintura i també tot tipus de restaurants de qualsevol preu i gastronomia. Les llibreries hi són arreu i entrar a tafanejar, encara que només sigui fullejar i tocar els llibres, és un veritable encert. Menjar una crêpe pel carrer, comprada a qualsevol xanfrà, és fondre't amb la ciutat.

Baixant de Montmartre i Pigalle, en ruta cap al Trocadéro, vam agafar un taxi amb un conductor enamorat de París i molt col·loquial amb els clients, que ens va explicar el parentiu de la Tour Eiffel amb l'estàtua de la Llibertat novaiorquesa: quan França, a finals del segle XIX, va voler obsequiar els Estats Units amb un monument per commemorar la seva aliança durant la Guerra de la Independència, va ser l'equip de l'arquitecte Eiffel l'encarregat d'executar el projecte, amb les mateixes tècniques que les de la seva famosa torre.

Quan es va construir la Tour Eiffel, no va ser concebuda com un monument emblemàtic sinó com un experiment per demostrar que les estructures metàl·liques, si es feien bé, és a dir, estudiant degudament els possibles moviments de contracció pel fred o la calor, no tenien cap tipus de problema. Llavors es va alçar la torre al bell mig dels Champs de Mars i, a la llarga, aquesta torre va esdevenir símbol de París quan els seus detractors van acceptar l'obra, que ja havia viatjat arreu del món en fotografies i pintures d'anònims i reconeguts artistes.

Molt i molt aniria parlant de París, mirar enlaire, els seus edificis, les seves façanes, els seus boulevards, els seus monuments, el riu amb les seves "péniches", moltes d'elles habitades, les seves ribes amb enamorats barrejant-se amb els "clochards" que dormen aliens al seu entorn, els "bouquinistes des quais", amb els seus llibres vells i els seus gravats.....

Encara que l'exposició de Modigliani ja no es pugui veure, sempre es pot trobar un motiu per visitar París, el propi encant de la ciutat justifica suficientment el viatge.

CINEMA

La recerca del jo

Feliu Viaplana

John Huston va ser un supervivent del cinema i, també, com diuen els qui el van conèixer, de la vida. És un d'aquells autors que no permet parlar de la seva obra sense dir alguna cosa de la seva vida, perquè ambdues s'enriqueixen i s'expliquen mútuament. Orson Welles, amic seu, deia que la vida de Huston era el doble d'interessant que la seva obra. I, segurament, d'aquí és d'on brollen la força i la passió dels seus personatges, perquè ell ha estat a la seva pell. I penso que les obres més plenes són les d'aquells autors que coneixen realment allò de què parlen, perquè ells mateixos ho han viscut en la pròpia carn. L'heroi de Huston és una persona solitària i desarelada que intenta desesperadament trobar-se a si mateixa i un lloc en un món que no gira al seu ritme. Per tant, són personatges que evolucionen i permeten a l'espectador créixer amb ells. A vegades, aquest recorregut moral és paral·lel a un recorregut físic -per exemple: **The queen of Africa**, **The man who would be king** i **Moby Dick**-, d'altres és estàtic -per exemple: *Key Largo*, *Dubliners*, *The night of the iguana*, *Freud, the secret passion* i **Heaven knows, Mr. Allison**-. N'hi ha, però, que tot i passar en espais físics restringits, tenen uns finals que es desenvolupen en llocs que inciten a la metàfora. Em refereixo, per exemple, a **The misfits**, al qual el desert i la captura dels cavalls salvatges són símbols de l'estat d'ànim dels personatges. També, a **The asphalt jungle**, l'acció passa tota en obscures habitacions i soterranis, però el final del film, també metafòric, es siuta en un paratge idil·lic a la natura, com en un somni. Huston té una obra del tot heterogènia que, per no fer-s'en una idea equivocada, cal veure en una gran part. A la dilatada obra de Huston, també apareixen films de tipus alimentici que sovint li permeten seguir treballant -per exemple: **Annie**, **Casino Royale**, **The Bible** i **Escape to victory**-. Els films de Huston, en general, ens parlen de la desesperança de la soletat humana i de la lluita per no defallir, però el sentit final és ple d'esperança i d'ansies de vitalitat. Perquè crec que mitjançant el sofriment dels seus personatges, que són els vençuts en general, ens mostra la bellesa i la plenitud de d'unes vides riques en matisos. L'experiència, sembla dir Huston, és un conjunt de victòries i fracassos que ens perfilen el sentit de la nostra existència. Els herois houstonians no es poden refugiar ni en la malenconia del record ni en l'esperança d'un futur millor, sinó que aspiren, tan sols, que les coses no canviïn massa.

The night of the iguana parteix d'un relat curt del dramaturg Tennessee Williams. Els guionistes del film, Anthony Veiller i el mateix Huston, però, només van agafar el sentit general de l'obra de Williams, sintetitzat en la metàfora de la iguana. Al relat de Williams, se'ns narra la història d'una pintora i dos escriptors que coincideixen en un hotel mexicà. La pintora intenta fer amistat amb els dos escriptors, però aquests la menystenen contínuament. Finalment, ella descobreix que un d'ells la desitja, però aquest fracassa en l'acte sexual. L'altre allibera la iguana capturada per menjar. És una història molt esquemàtica que ens explica, en fets aparentment intrascen-

CINEMA

dents, que, afrontar-se a les necessitats d'un mateix, no sempre és un camí fàcil i que, sovint, el fingiment és un via fàcil d'escapament d'un mateix. Huston i Veiller parteixen del context de la història per a fer-se'n una de pròpia. Els personatges principals del film són Maxime (Ava Gardner), Hannah Jelkes (Deborah Kerr) i el reverend T.Laurence Sannon (Richard Burton). Certament, hi apareixen d'altres personatges que fan avançar l'acció, però són del tot anecdòtics i plans, quasi sorgits del imaginari dels personatges principals. Charlotte (Sue Lyon), la nimfòmana adolescent que s'enamora cada dos per tres, i la Srta. Fellows (Grayson Fall), la puritana rematada que vetlla per ella, afecten principalment el reverend Sannon, com la dicotomia entre allò correcte i permès i allò salvatge i passional. Són personalitzacions de les pròpies obsessions i lluites internes en la consciència del reverend, però no són, en qualsevol cas, personatges reals. Maxime, la propietària del hotel, també té els seus propis titelles que sorgeixen com ombres de la lluita de la seva passió reprimida pel reverend. Aquesta es personalitza en els dos mexicans i les seves incansables maraques que li serveixen de consol momentani. La pintora Hannah Jelkes és la figura més serena de totes, a diferència del reverend i de Maxime, ella es coneix a si mateixa i lluita per les seves necessitats. El seu avi poeta li serveix de punt de referència i admiració, que completa el seu ésser. El personatge del poeta es debat entre el senilisme i la lucidesa d'esperit. Al principi, el vell poeta se'ns presenta com un absent de la realitat i arriba fins a la paròdia quan, de sobte, es desperta i diu: "Què passa?...Haig de recitar.", o bé quan, durant l'àpat, comenta en veu alta els diners que ha guanyat la seva filla en la venda de pintures. Però, al final se'ns descobreix com una figura de gran lucidesa quan acaba el seu poema i el recita davant de tots, escena que representa el punt àlgid del film. El personatge de la pintora és determinant per el reverend i Maxime ja que els hi serveix d'exemple i els fa reaccionar de les seves postures evasives i autodestructives. És la pintora que "exorcita" el reverend de les seves obsessions i les hi fa sortir a la llum. Escena que acaba amb el reverend que allibera a la iguana, i que és la metàfora sobre la qual gira tot el film. La captivitat de la iguana, espera que s'engreixi per a poder menjar-se-la, fa referència a les necessitats vitals dels personatges, que són reprimides per la por del fracàs. L'alliberació de la iguana resulta ser un respir per a l'esperit i la recerca de si mateix.

The night of the iguana és un dels films més personals de Huston, on la seva preferència per la psicoanàlisi -no és casualitat que Huston hagués fet dos anys abans un film sobre la vida de Freud- i pels personatges obsessius hi queda del tot palesa. En l'última escena de la seva darrera pel·lícula, **The Dubliners**, basada en el relat *The Dead* de James Joyce, el personatge interpretat per la seva filla, Angelica Huston, confessa al seu marit un episodi succeït en la seva joventut i que es refereix a un amor trencat violentament. Esdevé aquesta una darrera mostra de la propensió a exorcitar els personatges que té Huston.

RADIO
GRAU
 DIGITAL • MÚSICA • VIDEO
 ELECTRODOMESTICS - INFORMATICA

Cafes
pont
 Avda. Rafael Casanova, 38 • 08206 SABADELL (Espanya)
 Tel. 93 726 62 22 • Fax 93 727 00 60

ARTGRAF
 INDÚSTRIA GRÁFICA
 Papa Pius XI 83-87 · 08208 SABADELL
 Tel. 93 727 26 64 · FAX 93 727 45 62
 E-mail: comercial@artgraf.es · www.artgraf.es